

Ομιλία για τη γιορτή της 28^{ης} Οκτωβρίου

Δρόσου Σπύρου, εκπαιδευτικού Φυσικής Αγωγής του 3^{ου} Δημοτικού Σχολείου
Ξυλοκάστρου

(εκφωνήθηκε στον Ηρώον του Ξυλοκάστρου, στις 28-10-2025)

Σεβαστοί πατέρες, αγαπητοί εκπρόσωποι των αρχών και φορέων του τόπου, πολυαγαπημένα μας παιδιά, κυρίες και κύριοι.

Ο αείμνηστος ιεροκήρυκας Δημήτριος Παναγόπουλος έλεγε ότι "**ο Θεός μας έπλασε διαφορετικούς, όχι για να ξεχωρίζουμε ο ένας απ' τον άλλον, αλλά για να συμπληρώνουμε ο ένας τον άλλον**", φανερώνοντας έτσι την **αξία** της τόσο ταλαιπωρημένης, στις μέρες μας, έννοιας της **διαφορετικότητας**, όχι ως αφορμής διχασμού της κοινωνίας, αλλά, αντίθετα, ως θεμελιώδους στοιχείου συνοχής της, γιατί, αν όλοι ήμασταν ίδιοι, κανείς δεν θα μπορούσε να προσφέρει τίποτα σε κανέναν, αφού ο,τι θα είχαμε εμείς θα το είχε και ο άλλος.

Η αρχή "**διαφέρουμε, γι' αυτό μπορούμε και προσφέρουμε**", δεν ισχύει μόνο για τα πρόσωπα αλλά και για τους λαούς.

Σε μια τέτοια ημέρα **μνήμης**, λοιπόν, και αν θέλουμε να έχουμε κάτι να προσφέρουμε, ως λαός, σε έναν κόσμο που οδεύει ολοταχώς προς την παγκοσμιοποίηση, θα πρέπει **να θυμηθούμε** τι **διαφορετικό** είχε ο δικός μας αγώνας εναντίον του φασισμού, από τον αγώνα που έδωσαν άλλοι λαοί.

Να θυμηθούμε ότι ήμασταν η **πρώτη** μικρή σε έκταση χώρα που είπε όχι στις δυνάμεις του φασισμού, την στιγμή που άλλες μικρές χώρες είτε είχαν καταληφθεί γρήγορα είτε είχαν συνθηκολογήσει, ένα όχι που μπορεί να ειπώθηκε από τον τότε πρωθυπουργό Ιωάννη Μεταξά, με την γνωστή φράση "**λοιπόν, έχουμε πόλεμο**", αλλά αγκαλιάστηκε αμέσως, με ενθουσιασμό, από σύσσωμο το έθνος.

Να θυμηθούμε την **άρνηση** του στρατηγού Χαράλαμπου Κατσιμήτρου να υπακούσει στις διαταγές και να υποχωρήσει, που οδήγησε στην πρώτη σημαντική νίκη μας κατά των Ιταλών, στο Καλπάκι, ανοίγοντας, ουσιαστικά, τον χορό των νικηφόρων μαχών του στρατού μας.

Να θυμηθούμε ότι, ο αγώνας μας, για μια ακόμη φορά, δεν ήταν μόνο υπέρ πατρίδος, αλλά **και υπέρ πίστεως**, αφού ο τορπιλισμός του πολεμικού μας σκάφους Έλλη, ανήμερα της γιορτής της Παναγίας μας, στην Τήνο, θεωρήθηκε μεγάλη **προσβολή**, όχι μόνο απέναντι στην πατρίδα μας, αλλά και απέναντι **στο πρόσωπο της Θεοτόκου**, για την οποία υπάρχουν μαρτυρίες, τόσο από Έλληνες, όσο και από Ιταλούς, που την έβλεπαν να προηγείται και να **σκεπάζει** τα ελληνικά στρατεύματα, κάτι που οδήγησε την Ορθόδοξη Εκκλησία μας, **μόνο** για την Ελλάδα, να μεταφέρει την εορτή της Αγίας Σκέπης από την 1η Οκτωβρίου στην 28η Οκτωβρίου.

Να θυμηθούμε το **μοναδικό**, στα παγκόσμια χρονικά των αερομαχιών, κατόρθωμα του ανθυποσημηναγού Μαρίνου Μητραλέξη, που, κατά τη διάρκεια αερομαχίας, πάνω από τη Θεσσαλονίκη, και μην έχοντας άλλα πυρομαχικά, με την έλικα του

καταδιωκτικού του, απέκοψε το ουραίο πηδάλιο ιταλικού βομβαρδιστικού, το οποίο συνετρίβη, ενώ ο ίδιος, παρά τη σοβαρή ζημιά στην έλικα του αεροσκάφους του, κατάφερε να κάνει αναγκαστική προσγείωση, σε κοντινό χωράφι, και να συλλάβει τα τέσσερα μέλη του ιταλικού πληρώματος, που είχαν εγκαταλείψει το αεροσκάφος τους με αλεξίπτωτα!

Να θυμηθούμε τον μοναδικό ηρωισμό των γυναικών, ειδικά της Πίνδου, που αποδόθηκε πολύ εκφραστικά, από τον Νικηφόρο Βρεττάκο, με τον στίχο "...κι η μάννα κράταε τα βουνά, όρθιος να στέκει ο γιος της"!

Να θυμηθούμε τις σύγχρονες Θερμοπύλες του Ελληνισμού, το νευραλγικής σημασίας ύψωμα 731, την ανεπιτυχή προσπάθεια ανακατάληψης του οποίου παρακολουθούσε ο ίδιος ο Μουσολίνι, σε μια τελευταία προσπάθεια να παρουσιάσει έστω και μία νίκη, εναντίον των Ελλήνων, στον σύμμαχό του Χίτλερ.

Αποχώρησε, μετά από ταπεινωτική ήττα και αφού είδε μία μία τις πιο επίλεκτες μονάδες του στρατού του να αποδεκατίζονται από τους Έλληνες μαχητές, που υπερασπίστηκαν το ύψωμα με τέτοια λυσσαλέα προσπάθεια, που, ειδικά όταν τα πυρομαχικά τελείωναν και η μάχη γινόταν σώμα με σώμα, η έκφραση "με νύχια και με δόντια", όσο κι αν αυτό ακούγεται αποτρόπαιο, μόνο μεταφορική σημασία δεν είχε!

Μετά την μάχη, το ύψωμα 731 μετονομάστηκε σε ύψωμα 726, αφού η δύναμη πυρός που είχε δεχθεί, από γη κι από αέρα, ήταν τέτοια, που το ...κόντυνε πέντε ολόκληρα μέτρα (απίστευτο κι όμως αληθινό)!

Να θυμηθούμε ότι η νίκη μας εναντίον των Ιταλών ήταν η πρώτη ήττα των δυνάμεων του Άξονα, στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, που μέχρι τότε έμοιαζαν ανίκητες, κάτι που επηρέασε καταλυτικά το ηθικό των συμμαχικών δυνάμεων.

Να θυμηθούμε ότι οι Γερμανοί στρατιώτες απέδωσαν τιμές και παρουσίασαν όπλα στους αγωνιστές του Οχυρού Ρούπελ στις Σέρρες, μετά τη συνθηκολόγηση και την παράδοσή του, κατά τη διάρκεια της Μάχης των Οχυρών, τον Απρίλιο του 1941, σε μια σπάνια αναγνώριση της ηρωικής και σθεναρής αντίστασης της φρουράς του οχυρού.

Να θυμηθούμε ότι ο ίδιος ο Χίτλερ είπε, σε ομιλία του, στο Γερμανικό Κοινοβούλιο, ότι «Η ιστορική δικαιοσύνη με υποχρεώνει να διαπιστώσω πως, απ' όλους τους αντιπάλους που αντιμετωπίσαμε, ο Έλληνας στρατιώτης ιδίως, πολέμησε με ύψιστο ηρωισμό και αυτοθυσία. Είναι ο μόνος στρατός, που άντεξε στα στούκας», ενώ ο Άγγλος πρωθυπουργός Ουίνστον Τσόρτσιλ, ο επανομαζόμενος και "πατέρας της νίκης", φέρεται να είπε ότι "στο εξής δεν θα λέμε ότι οι Έλληνες πολεμούν σαν ήρωες, αλλά ότι οι ήρωες πολεμούν σαν Έλληνες".

Να θυμηθούμε τον Κωνσταντίνο Κουκίδη, ο οποίος, όντας φρουρός στην Ακρόπολη, κατά την είσοδο των Γερμανών στην Αθήνα, αρνήθηκε να παραδώσει την ελληνική σημαία και, αφού τυλίχτηκε με αυτήν, πήδηξε από τον βράχο, προτιμώντας να βάψει με το αίμα του το ιερό πανί, παρά να το παραδώσει στους κατακτητές.

Να θυμηθούμε την Μάχη της Κρήτης, την πρώτη μεγάλη αεροπορική απόβαση στην παγκόσμια ιστορία, όπου, παρά την κατάληψη του νησιού, η **σθεναρή** αντίσταση των συμμαχικών δυνάμεων αλλά και του άμαχου πληθυσμού κόστισε τόσο βαριές απώλειες στους Γερμανούς αλεξιπτωτιστές, που ανάγκασε τον Χίτλερ να μην επιχειρήσει **ποτέ ξανά** μεγάλης κλίμακας αεροπορική απόβαση.

Να θυμηθούμε ότι το **πρώτο** μεγάλο σαμποτάζ, στην κατεχόμενη Ευρώπη, ήταν η ανατίναξη της Γέφυρας του Γοργοπόταμου, που οργανώθηκε από τους Βρετανούς, σε συνεργασία με τις ελληνικές αντιστασιακές ομάδες ΕΔΕΣ και ΕΛΑΣ, στις 25 Νοεμβρίου 1942, αποκόπτοντας μια σημαντικότερη γραμμή εφοδιασμού των δυνάμεων του Άξονα.

Να θυμηθούμε το **γενναίο** αντιστασιακό **φρόνημα**, τον καιρό της τριπλής κατοχής (από Γερμανούς, Ιταλούς και Βούλγαρους), ακόμα και **μικρών παιδιών**, όπως αποτυπώνεται, με λιτό αλλά συγκλονιστικό τρόπο, σε μαρμάρινη αναμνηστική πλάκα, στην Κρήτη:

"Σ' αυτό εδώ το μετόχι, στις 14-9-1943, σκοτώθηκαν, από τους Γερμανούς, αφού βασανίστηκαν απάνθρωπα, τα παιδιά του Γεώργιου Βερβελάκη, από το Κεφαλοβρύσι Βιάννου, Ευαγγελία 8 ετών, Μαρία 12 ετών και Στυλιανός 15 ετών, γιατί αρνήθηκαν να δείξουν πού είχε κρυφτεί ο πατέρας τους"!

Να θυμηθούμε και τον **ορθόδοξο κλήρο**, που, **σε αντίθεση** με τον παπικό, **αντιστάθηκε**, μαζί με τον λαό, ενάντια στους κατακτητές, κάτι που, σύμφωνα με τον Μανώλη Γλέζο, έκανε ιδιαίτερη αίσθηση στα συνέδρια των βετεράνων αντιστασιακών.

Χαρακτηριστική είναι η **άρνηση** του τότε Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος Χρύσανθου να ορκίσει την πρώτη κατοχική κυβέρνηση, κάτι που του στοίχισε τον αρχιεπισκοπικό θρόνο, καθώς και η **εκτέλεση**, από τους Γερμανούς, του παπά Δημήτρη Κουτσούμπα, παππού του σημερινού Γενικού Γραμματέα του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, για την **ενεργητική συμμετοχή** του στην αντίσταση.

Να θυμηθούμε ότι η ελληνική **σθεναρή** αντίσταση, τόσο στον Ελληνοϊταλικό όσο και στον Ελληνογερμανικό πόλεμο, **ανάγκασε** τον Χίτλερ να αναβάλει την επίθεση κατά της Σοβιετικής Ένωσης, για κάποιες κρίσιμες εβδομάδες, κάτι που θεωρείται, από πολλούς ιστορικούς, ένας από τους παράγοντες που συνέβαλαν στην αποτυχία της γερμανικής εκστρατείας, λόγω της επέλευσης του Ρωσικού χειμώνα.

Τέλος, να θυμηθούμε ότι **εμείς μόνο**, απ' όλα τα έθνη, γιορτάζουμε **την έναρξη** του πολέμου, που μας βρήκε ενωμένους, και όχι την λήξη του, που μας βρήκε, δυστυχώς, διχασμένους.

Να θυμηθούμε, λοιπόν, όχι απλά για να καμαρώνουμε, αλλά **για να μιμηθούμε**, μιας και το ένδοξο παρελθόν μας είναι αιτία υπερηφάνειας, μόνο αν το συνεχίζουμε επάξια, αλλιώς είναι αιτία ντροπής για την αναξιοτήτά μας.

Και πρώτα πρώτα, τα παιδιά μας, που σε λίγο θα παρελάσουν μπροστά μας, για να μας δείξουν ότι μπορούν κι αυτά, όπως και οι πρόγονοί μας, να κάνουν κάτι όλα μαζί, όταν τους το ζητήσει η πατρίδα μας.

Σήμερα, να σηκώσουν όλα μαζί το χέρι και να έχουν το ίδιο βήμα.

Αύριο μεθαύριο, αν χρειαστεί (κάτι που απευχόμαστε, μιας και **δεν θέλουμε παιδιά πολεμοχαρή αλλά παιδιά ετοιμοπόλεμα**), να σηκώσουν όλα μαζί τα όπλα και να έχουν το ίδιο γενναίο φρόνημα.

Και όλοι, όμως, μεγάλοι και μικροί, αν αγαπάμε την πατρίδα μας και θέλουμε να μπορεί να προσφέρει στο παγκόσμιο γίνεσθαι, οφείλουμε να μιμηθούμε όλα τα παραπάνω κατορθώματα των προγόνων μας, που συνιστούν την ιδιοπροσωπία μας, σαν έθνος (την διαφορετικότητά μας, αν θέλετε).

"Μα, δεν έχουμε πόλεμο", θα μου πείτε.

"Λοιπόν, έχουμε πόλεμο" θα σας απαντήσω.

Έναν πόλεμο ενάντια **σε όλα αυτά που πάνε την πατρίδα μας πίσω.**

Έναν πόλεμο, που, αν και έχει μόνο νικητές, απαιτεί την ίδιαν γενναιότητα (καμιά φορά και περισσότερη) με αυτήν που είχαν οι ήρωες του έπους του '40.

Πόλεμο κατά της διαφθοράς, πόλεμο κατά της αδικίας (είτε αυτή γίνεται σ' εμάς, είτε στον διπλανό μας), πόλεμο κατά του ωχαδερφισμού και της ανέξοδης κριτικής των πάντων, χωρίς ύπαρξη ουσιαστικών προτάσεων για βελτίωση των πραγμάτων, και, το σημαντικότερο, **πόλεμο κατά των παθών μας (ή του κακού εαυτού μας, αν προτιμάτε).***

(σ.σ.: **το κείμενο με κόκκινους χαρακτήρες που ακολουθεί**, ανάμεσα στους δύο αστερίσκους, **το παρέλειψα**, κατά την εκφώνηση, για οικονομία χρόνου -είχα ήδη μιλήσει δέκα λεπτά)

Στα πλαίσια αυτού του πολέμου, που απαιτεί θυσιαστικό πνεύμα εκ μέρους μας, καλούμαστε να πούμε τα δικά μας "όχι".

Όχι στο ψέμα και την παραπληροφόρηση, που, χάρη στην σύγχρονη τεχνολογία και τα deep fake videos, μας έχει φτάσει στο σημείο να μην πιστεύουμε όχι μόνο όσα ακούμε αλλά ούτε και όσα βλέπουμε.

Όχι στην άκριτη κατασπατάληση του δημοσίου χρήματος (το "δωρεάν" είναι, απλά, αυτό που πληρώνουμε όλοι μαζί, μέσα από τους φόρους).

Όχι στην βία και την τρομοκρατία, που θεωρεί ότι, σκοτώνοντας τους "κακούς", θα εξαφανιστεί η κακία (κάτι σαν να πιστεύεις ότι, σκοτώνοντας όλους τους καρκινοπαθείς, θα εξαφανιστεί ο καρκίνος).

Όχι στην μονόπλευρη προβολή ενός επίσημου αφηγήματος, για όλα τα θέματα, και στην απαξίωση κάθε άποψης, που αποκλίνει από αυτό το αφήγημα, ως τουλάχιστον γραφικής.

Όχι στην παιδεία που θέλει παιδιά όχι με γενναίο φρόνημα αλλά απλά φρόνιμα, που, σε περίπτωση πολέμου, «θα κρυφτούν στα υπόγεια» και θα αφήσουν κάποιους άλλους να πάνε στο μέτωπο για «να σκοτώνουν ανθρώπους» (δυστυχώς, και οι δύο φράσεις υπάρχουν σε σχολικά βιβλία και αφορούν την σημερινή επέτειο).

Όχι στην προσβολή εθνικών συμβόλων και ιερών προσώπων, όπως της Παναγίας μας, άσχετα αν αυτή η προσβολή δεν έχει πια την μορφή τορπίλης αλλά την μορφή της "τέχνης".

Όχι στην προβολή της ατομικής ευδαιμονίας -άραγε, πόσο εφικτό είναι κάτι τέτοιο, για ένα κοινωνικό ον, όπως ο άνθρωπος;- , έναντι της δημιουργίας οικογένειας.
Έθνος χωρίς παιδιά είναι, απλά, ένα έθνος χωρίς μέλλον.

Όχι στην επιβολή απόλυτου ελέγχου των ανθρώπων, από την εκάστοτε εξουσία (που μπορεί και να μην είναι δημοκρατική), όχι πλέον ως μάζα, αλλά εξατομικευμένα, μέσω της συλλογής άπειρων στοιχείων για τον καθένα μας, από την κατάσταση της υγείας μας, μέχρι την άποψη που εκφράσαμε, για κάποιο θέμα, σε κάποιο σχόλιό μας σε κοινωνικό δίκτυο, και με την τεχνητή νοημοσύνη να επιτρέπει, μέσα σε δευτερόλεπτα, την ανάσυρση οποιουδήποτε στοιχείου την ενδιαφέρει, μέσα από αυτόν τον κυκεώνα πληροφοριών.

Όχι στον εθνικό διχασμό, που μόνο συμφορές έχει φέρει στην πατρίδα μας.

Όχι στον νέο ολοκληρωτισμό-φασισμό, που θέλει το κράτος να υποχρεώνει τον άνθρωπο να κάνει αυτό που το ίδιο αποφάσισε ως καλό και όχι να τον πείθει να το πράξει, μέσα από την σωστή παιδεία.

Όλοι, άλλωστε, οι ολοκληρωτισμοί που ιστορικά εφαρμόστηκαν, δεξιοί κι αριστεροί, για το "καλό" του λαού εφαρμόστηκαν, κανένας για το κακό του.

Όχι στον πόλεμο, όταν δεν είναι για την προάσπιση της ελευθερίας μας.

Όχι στην απόλυτη επιβολή νέων «κανονικοτήτων», που δεν σέβονται την ελευθερία μας, μιας και, όπως είδαμε, η ιστορία μόνο από κανονικές συμπεριφορές δεν γράφεται.

Κανονικά, ο Μεταξάς δεν έπρεπε να πει το όχι σε ένα κράτος που είχε την ίδια πολιτική ιδεολογία με αυτόν.

Κανονικά, ο στρατηγός Κατσιμήτρος έπρεπε να υπακούσει τις διαταγές και να υποχωρήσει.

Κανονικά, τα ηρωικά παιδιά της Βιάννου έπρεπε να πουν πού κρύβεται ο πατέρας τους και να αποφύγουν τα φρικτά βασανιστήρια και τον θάνατο (κανένας δεν θα τα κατηγορούσε γι' αυτό).

*Αγαπητοί μου, ελπίζω όλα αυτά που είπα να σας έπεισαν ότι, σαν λαός, αλλά και σαν άνθρωποι, πρέπει να διαφέρουμε, για να μπορούμε να προσφέρουμε.

Ας ανασκουμπωθούμε, λοιπόν, κι ας κάνουμε ο,τι περνάει απ' το χέρι μας, ώστε η πατρίδα μας να κάνει και πάλι την διαφορά, γράφοντας νέες σελίδες δόξας, εν καιρώ ειρήνης, αυτήν την φορά.

Ζήτω η ελευθερία!

Ζήτω το έπος του '40!

Ζήτω το έθνος που πολεμά για την ελευθερία!